

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

കൃഷ്ണയജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ

॥ തൃതീയാഷ്ടകേ നവമഃ പ്രശ്നഃ ॥
(അശ്വമേധം - 2)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| തൃതീയാഷ്ടകേ നവമഃ പ്രശ്നഃ ||
(അശ്വമേധം - 2)

ഹരിഃ ഓ(4)ം |

പ്രജാപതിരശ്വമേധമസൃജത |

സോഽസ്ഥാഥസൃഷ്ടോഽപാക്രാമത് |

തമഷ്ടാദശിഭിരനുപ്രായുഃകൃത |

തമാപ്നോത് |

തമാപത്യാഷ്ടാദശിഭിരവാരൂന്ധ |

യദഷ്ടാദശിൻ ആലഭ്യന്തേ |

യജ്ഞമേവ തൈരാപത്യാ യജമാനോഽവരൂന്ധേ |

സംവഥ്സരസ്യ വാ ഏഷാ പ്രതിമാ |

യദഷ്ടാദശിൻഃ |

ദ്വാദശ മാസാഃ പഞ്ചർതവഃ || 1 ||

സംവഥ്സരോഽഷ്ടാദശഃ |

യദഷ്ടാദശിൻ ആലഭ്യന്തേ |

സംവഥ്സരമേവ തൈരാപത്യാ യജമാനോഽവരൂന്ധേ |

അഗ്നിഷ്ഠോൻയാൻപശൂനുപാകരോതി |

ഇതരേഷു യുപേഷ്വഷ്ടാദശിനോഽജാമിത്വായ |

Please let us know of any errors in this text.

നവ്നവാലഭ്യന്തേ സവീര്യത്വായ |
യദാദ്വരംയൈഃ സഗ്ഗ്സ്ഥാപയേത് |
വ്യവസ്യേതാം പിതാപുത്രൗ |
വ്യധ്യാനഃ ക്രാമേയുഃ |
വിദ്വരം ഗ്രാമയോർഗ്രാമാന്തൗ സ്യാതാം || 2 ||

ഋക്ഷീകാഃ പുരുഷവ്യാഘ്രഃ പരിമോഷിൻ ആവ്യാധിനീസ്തസ്കരാ
അരംയേഷ്യാജായേരൻ |
തദാഹുഃ |
അപശവോ വാ ഏതേ |
യദാരംയാഃ |
യദാരംയൈഃ സഗ്ഗ്സ്ഥാപയേത് |
ക്ഷീപ്രേ യജമാനമരംയം മൃതഗ്ം ഹരേയുഃ |
അരംയായതനാ ഹ്യാരംയാഃ പശവ ഇതി |
യത്പശൂന്നാലഭേത |
അനവരുദ്ധാ അസ്യ പശവഃ സ്യുഃ |
യത്പര്യഗ്നികൃതാനുഗ്മസ്യജേത് || 3 ||

യജ്ഞവേഷസം കുർയാത് |
യത്പശൂന്നാലഭേതേ |
തേനൈവ പശൂനവരുന്ധേ |
യത്പര്യഗ്നികൃതാനുഗ്മസ്യജത്യയജ്ഞവേഷസായ |

അവ്രുദ്ധാ അസ്യ പശവോ ഭവന്തി |
 ന യജ്ഞവേശസം ഭവതി |
 ന യജമാനമര്യം മൃതഗ്ം ഹരന്തി |
 ഗ്രാംധൈഃ സഗ്ഗ്സമാപയതി |
 ഏതേ വൈ പശവഃ ക്ഷേമോ നാമ |
 സന്ധിതാ പുത്രാവവസ്യതഃ |
 സമധ്യാനഃ ക്രാമന്തി |
 സമന്തികം ഗ്രാമയോർഗ്രാമാന്തൗ ഭവതഃ |
 നർക്ഷീകാഃ പുരുഷവ്യാഘ്രാഃ പരിമോഷിണ് ആവ്യാധിനീസ്തസ്കരാ
 അര്യേഷ്യാജായന്തേ || 4 ||

ഋതവഃ സ്യാതാമുഥ്സ്യജേഥ്സ്യതസ്ത്രീണി ച || 1 ||

പ്രജാപതിരകാമയതോഭൗ ലോകാവവരുന്ധീയേതി |
 സ ഏതാനുഭയാൻപശൂൻപശ്യത് |
 ഗ്രാംയാഗ്ശ്ചാരംയാഗ്ശ്ച |
 താനാലഭത |
 തൈർവൈ സ ഉഭൗ ലോകാവവാരുന്ധ |
 ഗ്രാംധൈരേവ പശുഭിരിമം ലോകമവാരുന്ധ |
 ആരംധൈരമും |
 യദ്ഗ്രാംയാൻപശൂനാലഭതേ |

ഇമമേവ തൈർലോകമവരുന്ധേ |

യദാരംയാൻ || 5 ||

അമും തൈഃ |

അനവരുദ്ധോ വാ ഏതസ്യ സംവത്സര ഇത്യാഹുഃ |

യ ഇത ഇതശ്ചാതുർമാസ്യാനി സംവത്സരം പ്രയുൺകൃത ഇതി |

ഏതാവാന് വൈ സംവത്സരഃ |

യച്ചാതുർമാസ്യാനി |

യദേതേ ചാതുർമാസ്യഃ പശവ് ആലഭ്യന്തേ |

പ്രത്യക്ഷമേവ തൈഃ സംവത്സരം യജമാനോഽവരുന്ധേ |

വി വാ ഏഷ പ്രജയാ പശുഭിർ ജദ്ധ്യതേ |

യഃ സംവത്സരം പ്രയുൺകൃതേ |

സംവത്സരഃ സുവർഗോ ലോകഃ || 6 ||

സുവർഗം തു ലോകം നാപരാധ്നോതി |

പ്രജാ വൈ പശവ് ഏകാദശിനീ |

യദേത ഐകാദശിനഃ പശവ് ആലഭ്യന്തേ |

സാക്ഷാദേവ പ്രജാം പശുന് യജമാനോഽവരുന്ധേ |

പ്രജാപതിർവിരാജമസൃജത |

സാ സൃഷ്ടാഽശ്വമേധം പ്രാവിശത് |

താം ദശിഭിരനു പ്രായുൺകൃത |

താമാപ്നോത് |

താമാപ്ത്യാ ദശിഭിരവാരുന്ധ |
യദൃശിൻ ആലഭ്യന്തേ || 7 ||

വിരാജമേവ തൈരാപ്ത്യാ യജമാനോഽവരുന്ധേ |
ഏകാദശ ദശത ആലഭ്യന്തേ |
ഏകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുപ് |
ത്രൈഷ്ടുഭാഃ പശവഃ |
പശൂനേവാവരുന്ധേ |
വൈശ്വദേവോ വാ അശ്വഃ |
നാനാദേവത്യഃ പശവോ ഭവന്തി |
അശ്വസ്യ സർവത്വായ |
നാനാരൂപാ ഭവന്തി |
തസ്മാന്നാനാരൂപാഃ പശവഃ |
ബഹുരൂപാ ഭവന്തി |
തസ്മാദ്ബഹുരൂപാഃ പശവഃ സമൃദ്ധ്യേ || 8 ||

ആരംയാൽലോകോ ദശിൻ ആലഭ്യന്തേ നാനാരൂപാഃ പശവോ ദേവ ച || 2 ||

അസ്മൈ വൈ ലോകായ ഗ്രാഠയാഃ പശവ ആലഭ്യന്തേ |
അമുഷ്മാ ആരംയാഃ |
യദ്ഗ്രാഠയാൻപശൂനാലഭതേ |
ഇമമേവ തൈർലോകമവരുന്ധേ |
യദാരംയാൻ |

അമും തൈഃ |
ഉഭയാൻപശൂനാലഭതേ |
ഗ്രാഠയാഗ്ശ്ചാരഠയാഗ്ശ്ച |
ഉഭയോർലോകയോരവരുദ്ധൈ |
ഉഭയാൻപശൂനാലഭതേ || 9 ||

ഗ്രാഠയാഗ്ശ്ചാരഠയാഗ്ശ്ച |
ഉഭയസ്യാനാദ്യസ്യാവരുദ്ധൈ |
ഉഭയാൻപശൂനാലഭതേ |
ഗ്രാഠയാഗ്ശ്ചാരഠയാഗ്ശ്ച |
ഉഭയേഷാം പശൂനാമവരുദ്ധൈ |
ത്രയസ്ത്രയോ ഭവന്തി |
ത്രയ ഇമേ ലോകാഃ |
ഏഷാം ലോകാനാമാപ്തൈ |
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി |
കസ്മാമസത്യാത് || 10 ||

അസ്മിൻലോകേ ബഹവഃ കാമാ ഇതി |
യഥ്സമാനീഭ്യോ ദേവതാഭ്യോന്യേന്യേ പശവ് ആലഭ്യന്തേ |
അസ്മിന്നേവ തൽലോകേ കാമാന്ദധാതി |
തസ്മാദസ്മിൻലോകേ ബഹവഃ കാമാഃ |
ത്രയാഠോ ത്രയാണാഗ് സഹ വപാ ജുഹോതി |

ത്രോവൃതോ വൈ ദേവാഃ |
 ത്രോവൃത ഇമേ ലോകാഃ |
 ഏഷാം ലോകാനാമാപ്തൈ |
 ഏഷാം ലോകാനാം ക്ലപ്തൈ |
 പര്യഗ്നികൃതാനാരോയാനുമ്പ്സൃജന്ത്യഹിഗ്ംസാധൈ || 11 ||

ലോകയോരവര്യധാ ഉഭയാൻപശൂനാലഭതേ സത്യാദഹിഗ്ംസാധൈ || 3 ||

യുംജന്തി ബ്രഹ്മമിത്യാഹ |
 അസൗ വാ ആദിത്യോ ബ്രഹ്മനഃ |
 ആദിത്യമേവാസ്മൈ യുനക്തി |
 അരുഷമിത്യാഹ |
 അഗ്നിർവാ അരുഷഃ |
 അഗ്നീമേവാസ്മൈ യുനക്തി |
 ചരന്തമിത്യാഹ |
 വായുർവൈ ചരന് |
 വായുമേവാസ്മൈ യുനക്തി |
 പരിതസ്സമുഷ ഇത്യാഹ || 12 ||

ഇമേ വൈ ലോകാഃ പരിതസ്സമുഷഃ |
 ഇമാനേവാസ്മൈ ലോകാന് യുനക്തി |
 രോചന്തേ രോചനാ ദിവീത്യാഹ |
 നക്ഷത്രാണി വൈ രോചനാ ദിവി |

നക്ഷത്രാൺയേവാസ്മൈ രോചയതി |

യുജന്ത്യസ്യ കാമ്യേത്യാഹ |

കാമാനേവാസ്മൈ യുനക്തി |

ഹരീ വിപക്ഷസേത്യാഹ |

ഇമേ വൈ ഹരീ വിപക്ഷസാ |

ഇമേ ഏവാസ്മൈ യുനക്തി || 13 ||

ശോണാ ധൃഷ്ണു നൃവാഹസേത്യാഹ |

അഹോരാത്രേ വൈ നൃവാഹസാ |

അഹോരാത്രേ ഏവാസ്മൈ യുനക്തി |

ഏതാ ഏവാസ്മൈ ദേവതാ യുനക്തി |

സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ടൈ |

കേതും കൃവന്ന കേതവ ഇതി ധൃജം പ്രതിമുഞ്ചതി |

യശ ഏവൈനഗ്ം രാജ്ഞാം ഗമയതി |

ജീമൂതസ്യേവ ഭവതി പ്രതീകമിത്യാഹ |

യഥാ യജുരേവൈതത് |

യേ തേ പന്നമാനഃ സവിതഃ പൂർവ്യാസ ഇത്യ്യുർയുർയജമാനം

വാചയത്യഭിജിത്യൈ || 14 ||

പരാ വാ ഏതസ്യ യജ്ഞ ഏതി |

യസ്യ പശുരുപാകൃത്യോന്യത്ര വേദ്യാ ഏതി |

ഏതഗ്ഗ് സ്തോതരേതേന പഥാ പുനരശ്വമാവർതയാസി ന ഇത്യാഹ |

വായുർവൈ സ്തോതാ |
 വായുമേവാസ്യ പരസ്താദയാത്യാവൃത്യൈ |
 യഥാ വൈ ഹവിഷോ ഗൃഹീതസ്യ സ്കന്തി |
 ഏവം വാ ഏതദശ്വസ്യ സ്കന്തി |
 യദസ്യോപാക്യതസ്യ ലോമാനി ശീയന്തേ |
 യദ്യാലേഷു കാചാനാവയന്തി |
 ലോമാന്യേവാസ്യ തഥ്സംഭരന്തി || 15 ||

ഭൂർഭൂവഃ സുവരിതി പ്രാജാപത്യാഭിരാവയന്തി |
 പ്രാജാപത്യോ വാ അശ്വഃ |
 സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ സമർധയന്തി |
 ഭൂരിതി മഹിഷീ |
 ഭൂവ ഇതി വാവാതാ |
 സുവരിതി പരിവൃക്തീ |
 ഏഷാം ലോകാനാമഭിജിത്യൈ |
 ഹിരംയയാഃ കാചാ ഭവന്തി |
 ജ്യോതിർവൈ ഹിരംയം |
 രാഷ്ട്രമശ്വമേധഃ || 16 ||

ജ്യോതിശ്ചൈവാസ്മൈ രാഷ്ട്രം ച സമീചീ ദധാതി |
 സഹസ്രം ഭവന്തി |
 സഹസ്രസമ്മിതഃ സുവർഗോ ലോകഃ |

സുവർഗസ്യ ലോകസ്യാഭിജിതൈത്യ |
 അപ വാ ഏതസ്മാത്തേജ ഇന്ദ്രിയം പശവഃ ശ്രീഃ ക്രാമന്തി |
 യോശ്വമേധേന യജ്ഞതേ |
 വസവസ്ത്വാഞ്ജന്തു ഗായത്രേണ ഹനുസേതി മഹിഷ്യദ്യനക്രതി |
 തേജോ വാ ആജ്യം |
 തേജോ ഗായത്രീ |
 തേജസൈവാസ്മൈ തേജോവരുന്ധേ || 17 ||

രുദ്രാസ്ത്വാഞ്ജന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന ഹനുസേതി വാവാതാ |
 തേജോ വാ ആജ്യം |
 ഇന്ദ്രിയം ത്രിഷ്ടുപ് |
 തേജസൈവാസ്മാ ഇന്ദ്രിയമവരുന്ധേ |
 ആദിത്യാസ്ത്വാഞ്ജന്തു ജാഗതേന ഹനുസേതി പരിവൃക്രതീ |
 തേജോ വാ ആജ്യം |
 പശവോ ജഗതീ |
 തേജസൈവാസ്മൈ പശൂനവരുന്ധേ |
 പത്നയോദ്യംജന്തി |
 ശ്രീയാ വാ ഏതദ്രൂപം || 18 ||

യത്പന്തയഃ |
 ശ്രിയമേവാസ്മിന്തദൃധതി |
 നാസ്മാത്തേജ ഇന്ദ്രിയം പശവഃ ശ്രീരപ ക്രാമന്തി |

ലാജീ(3)ഛരാചീ(3)ന് യശോ മമാം(4)

ഇത്യതിരികൃതമന്നമശ്വായോപാഹരന്തി |

പ്രജാമേവാനാദീം കുർവതേ |

ഏതദ്ദേവാ അന്നമത്തൈതദന്നമധി പ്രജാപത ഇത്യാഹ |

പ്രജായാമേവാനാദ്യം ദധതേ |

യദി നാവജീശ്ലേച്ഛത് |

അഗ്നിഃ പശുരാസീദിത്യവ്ശ്ലോപയേത് |

അവ ഹൈവ ജീശ്ലേതി |

ആക്രാന് വാജീ ക്രമൈരത്യക്രമീദ്വാജീ ദ്യൗസ്തേ പുഷ്ഠം പൃഥിവി

സധസ്ഥമിത്യശ്വമനു മന്ത്രയതേ |

ഏഷാം ലോകാനാമഭിജിത്യൈ |

സമീദ്ധോ അംജൻകൃദരം മതീനാമിത്യശ്വസ്യാപ്രിയോ ഭവന്തി

സരുപത്യായ || 19 ||

പരിതസ്ഥുഷ ഇത്യാഹേമേ ഏവാസ്സൈമ യുനക്ത്യഭിജിത്യൈ

ഭരന്ത്യശ്വമേധോ രുന്ധേ രൂപം ജീശ്ലേതി ത്രീണി ച || 4 ||

തേജസാ വാ ഏഷ ബ്രഹ്മവർചസേന വ്യുദ്ധ്യതേ |

യോശ്വമേധേന യജതേ |

ഹോതാ ച ബ്രഹ്മാ ച ബ്രഹ്മോദ്യം വദതഃ |

തേജസാ ചൈവൈനം ബ്രഹ്മവർചസേന ച സമർധയതഃ |

ദക്ഷിംഅതോ ബ്രഹ്മാ ഭവതി |

ദക്ഷി॑ന്ദ്രത॑ ആ॒യതനോ॑ വൈ ബ്ര॒ഹ്മാ |
 ബാ॒ർഹ॒സ്പത്യോ॑ വൈ ബ്ര॒ഹ്മാ |
 ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സമേ॒വാസ്യ॑ ദക്ഷി॒ണതോ॑ ദ്യാതി |
 തസ്മാ॑ദു॒ക്ഷിന്ദ്രാ॑ർയോ ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സിത॑രഃ |
 ഉ॒ത്തര॑തോ ഹോ॒താ ഭ॒വതി || 20 ||

ഉ॒ത്തര॑ത॑ ആ॒യതനോ॑ വൈ ഹോ॒താ |
 ആ॒ഗ്നേയോ॑ വൈ ഹോ॒താ |
 തേജോ॑ വാ അ॒ഗ്നിഃ |
 തേജ॑ ഏ॒വാസ്യോ॑ത്തര॒തോ ദ്യാതി॑ |
 തസ്മാ॑ദു॒ത്തരോ॑ർയ॒സ്തേജ॑സ്വിത॒രഃ |
 യു॒പമ॑ദി॒തോ വ॒ദതഃ॑ |
 യജ॑മാനദേ॒വത്യോ॑ വൈ യു॒പഃ |
 യജ॑മാനമേ॒വ തേജ॑സാ ച ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സേൻ ച॑ സമ॒ർധയ॑തഃ |
 കിഗ്ഗ്സി॑ദാസീത്പൂ॒ർവചി॑ത്തിരി॒ത്യാഹ॑ |
 ദ്യൗ॑ർവൈ വൃ॒ഷ്ടിഃ പൂ॒ർവചി॑ത്തിഃ || 21 ||

ദി॒വമേ॒വ വൃ॒ഷ്ടിമ॑വരു॒ന്ധേ |
 കിഗ്ഗ് സി॑ദാസീദ്ബൃഹദ്ര॒യ ഇ॒ത്യാഹ॑ |
 അശ്വോ॑ വൈ ബൃഹദ്ര॒യഃ |
 അശ്വമേ॒വാവരു॒ന്ധേ |
 കിഗ്ഗ്സി॑ദാസീത്പിശംഗി॒ലേത്യാഹ॑ |

രാത്രിർവൈ പിശംഗിലാ |
 രാത്രിമേവാവരുന്ധേ |
 കിഗ്ഗ്സിദാസീത്പിലിപ്പിലേത്യാഹ |
 ശ്രീർവൈ പിലിപ്പിലാ |
 അന്നാദ്യമേവാവരുന്ധേ || 22 ||

കഃ സ്വിദേകാകീ ചരതീത്യാഹ |
 അസൗ വാ ആദിത്യ ഏകാകീ ചരതി |
 തേജ ഏവാവരുന്ധേ |
 ക ഉ സ്വിജായതേ പുനരിത്യാഹ |
 ചന്ദ്രമാ വൈ ജായതേ പുനഃ |
 ആയുരേവാവരുന്ധേ |
 കിഗ്ഗ്സിദ്ധിമസ്യ ഭേഷജമിത്യാഹ |
 അഗ്നിർവൈ ഹിമസ്യ ഭേഷജം |
 ബ്രഹ്മവർചസമേവാവരുന്ധേ |
 കിഗ്ഗ്സിദാവപനം മഹദിത്യാഹ || 23 ||

അയം വൈ ലോക ആവപനം മഹത് |
 അസ്മിന്നേവ ലോകേ പ്രതിതിഷ്ഠതി |
 പൃച്ഛാമി ത്യാ പരമം തം പൃഥ്വിവ്യാ ഇത്യാഹ |
 വേദിർവൈ പരോന്തഃ പൃഥ്വിവ്യാഃ |
 വേദിമേവാവരുന്ധേ |

പുഷ്പാമി ത്വാ ഭുവ്നസ്യ നാഭിമിത്യാഹ |
 യജ്ഞോ വൈ ഭുവ്നസ്യ നാഭിഃ |
 യജ്ഞമേവാവരുന്ധേ |
 പുഷ്പാമി ത്വാ വൃഷ്ണോ അശ്വസ്യ രേത ഇത്യാഹ |
 സോമോ വൈ വൃഷ്ണോ അശ്വസ്യ രേതഃ |
 സോമപീഥമേവാവരുന്ധേ |
 പുഷ്പാമി വാചഃ പരമം വ്യോമേത്യാഹ |
 ബ്രഹ്മ വൈ വാചഃ പരമം വ്യോമ |
 ബ്രഹ്മവർചസമേവാവരുന്ധേ || 24 ||

ഹോതാ ഭവതി വൈ വൃഷ്ടിഃ പൂർവചിത്തിരന്നാദ്യമേവാവരുന്ധേ
 മഹദിത്യാഹ സോമോ വൈ വൃഷ്ണോ അശ്വസ്യ രേതശ്ചത്യാരി ച || 5 ||

അപ വാ ഏതസ്മാത്പ്രാഞഃ ക്രാമന്തി |
 യോശ്വമേധേന യജ്ഞേ |
 പ്രാഞായ സ്വാഹാ വ്യാനായ സ്വാഹേതി സംജ്ഞപ്യമാന
 ആഹുതീർജുഹോതി |
 പ്രാഞനേവാസ്മിന്ദധാതി |
 നാസ്മാത്പ്രാഞ അപക്രാമന്തി |
 അവന്തീസ്സമാവന്തീസ്ത്യാവന്തു |
 പ്രിയം ത്വാ പ്രിയാണാം |
 വർഷിഷ്ഠമാപ്യാനാം |

നിധീ॑നാം ത്വാ॑ നിധി॒പതി॑ഗ്ം ഹ॒വാമഹേ॑ വ॒സോ മ॒മേത്യാഹ॑ |
 അ॒പൈ॒വാസ്മൈ॑ ത॒ദ്ധ്നു॑വതേ || 25 ||

അ॒മോ ധു॒വന്ത്യേ॒വൈനം॑ |
 അ॒മോ ന്വേ॑വാസ്മൈ॑ ഹു॒വതേ॑ |
 ത്രിഃ പ॑രി॒യന്തി॑ |
 ത്രയ॑ ഇ॒മേ ലോ॒കാഃ |
 ഏ॒ഭ്യ ഏ॒വൈനം॑ ലോ॒കേഭ്യോ॑ ധു॒വതേ॑ |
 ത്രിഃ പു॒നഃ പ॑രി॒യന്തി॑ |
 ഷട്സ॑സ്ത॒വ്യന്തേ॑ |
 ഷ॒ദ്ധ്യാ ജ്വ॒തവഃ॑ |
 ജ്വ॒തുഭി॑രേ॒വൈനം॑ ധു॒വതേ॑ |
 അ॒പ വാ ഏ॒തേഭ്യഃ॑ പ്രാ॒ന്തഃ ക്രാ॑മന്തി || 26 ||

യേ യ॒ജ്ഞേ॑ ധു॒വനം॑ ത॒ന്വതേ॑ |
 ന॒വകൃ॒ത്യഃ പ॑രി॒യന്തി॑ |
 ന॒വ വൈ॑ പു॒രുഷേ॑ പ്രാ॒ന്തഃ |
 പ്രാ॒ന്തേ॒നവാ॑ത്മ॒ന്യതേ॑ |
 നൈ॑ഭ്യഃ പ്രാ॒ന്തേ॑ അ॒പക്രാ॑മന്തി |
 അ॒ഞ്ചേ॒ അ॒ഞ്ചാ॑ൽയംബി॒ക ഇ॒തി പ॑തീ॒മുദാ॑ന്യതി |
 അ॒ഹ്വതൈ॑വൈ॒നാം |
 സു॒ഭഗേ॑ കാ॒മ്പീല॑വാസി॒നീത്യാഹ॑ |

തപ ഏവൈനാമുപനയതി |
സുവർഗേ ലോകേ സമ്പ്രവാർണ്യാമാമിത്യാഹ || 27 ||

സുവർഗമേവൈനാം ലോകം ഗമയതി |
ആഹമജാനി ഗർഭ്യമാ ത്വമജാസി ഗർഭ്യമിത്യാഹ |
പ്രജാ വൈ പശവോ ഗർഭഃ |
പ്രജാമേവ പശൂനാത്മന്യത്തേ |
ദേവാ വാ അശ്വമേധേ പവമാനേ |
സുവർഗം ലോകം ന പ്രാജാനന് |
തമശ്വഃ പ്രാജാനാത് |
യഥ്സൂചീഭിരസിപമാൻകൽപയന്തി |
സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാതൈ |
ഗായത്രീ ത്രിഷ്ടുബ്ജഗതീത്യാഹ || 28 ||

യഥാ യജുരേവൈതത് |
ത്രയുഃ സൂച്യോ ഭവന്തി |
അയസ്മയോ രജതാ ഹരിഃ |
അസ്യ വൈ ലോകസ്യ രൂപമയസ്മയുഃ |
അന്തരിക്ഷസ്യ രജതാഃ |
ദിവോ ഹരിഃ |
ദിശോ വാ അയസ്മയുഃ |
അവാന്തരദിശാ രജതാഃ |

ഊ॒ർധ്വാ ഹ॑രി॒ഽയഃ |
ദി॒ശ് ഏ॒വാ॒സ്മൈ॑ ക॒ൽപ॑യതി |
ക॒സ്ത്യാ ച॑ര്യ॒തി ക॒സ്ത്യാ വി॒ശ്രാ॒സ്മീ॒ത്യാഹാ॑ഹി॒ഗ്ംസാ॑യൈ || 29 ||

ഈവതേ ക്രാമന്ത്യൂർണ്യാമാമിത്യാഹ ജഗതീത്യാഹ കൽപയത്യേകം ച || 6 ||

അ॒പ॒ വാ ഏ॒ത॒സ്മാ॒ച്ഛീ॒ രാ॒ഷ്ട്രം॑ ക്രാമ॒തി |
യോ॒ഽശ്ര॑മേ॒ധേന॒ യജ॑തേ |
ഊ॒ർധ്വാമേ॑നാമു॒ച്ഛ്യതാ॑ദി॒ത്യാഹ |
ശ്രീ॒ർവൈ രാ॒ഷ്ട്രമ॑ശ്രമേ॒ധഃ |
ശ്രിയ॑മേ॒വാ॒സ്മൈ॑ രാ॒ഷ്ട്രമു॒ർധ്വമു॒ച്ഛ്യ॑യതി |
വേ॒ഽഽഭാ॒രം ഗി॒രാ॒വി॒വേ॒ത്യാഹ |
രാ॒ഷ്ട്രം॑ വൈ ഭാ॒രഃ |
രാ॒ഷ്ട്രമേ॒വാ॒സ്മൈ॑ പ॒ർയു॑ഹതി |
അ॒മാ॒സ്യാ മ॑ധ്യമേ॒ധതാ॑മി॒ത്യാഹ |
ശ്രീ॒ർവൈ രാ॒ഷ്ട്രസ്യ॑ മ॒ധ്യം || 30 ||

ശ്രിയമേവാവരുന്ധേ |
ശീതേ വാതേ പുനന്നിവേത്യാഹ |
ക്ഷേമോ വൈ രാഷ്ട്രസ്യ ശീതോ വാതഃ |
ക്ഷേമമേവാവരുന്ധേ |
യദുരിഽഹു യവമത്തീത്യാഹ |
വിവൈ ഹരിഽഹു |

രാഷ്ട്രം യവഃ |

വിശം ചൈവാസ്മൈ രാഷ്ട്രം ച സമീചീ ദധാതി |

ന പുഷ്ടം പശുമന്യത ഇത്യാഹ |

തസ്മാദ്രാജാ പശൂന്ന പുഷ്യതി || 31 ||

ശൂദ്രാ യദർയജാരാ ന പോഷായ ധനായതീത്യാഹ |

തസ്മാദ്ദൈശീപുത്രം നാഭിഷിഛന്തേ |

ഇയം യകാ ശ്കുന്തികേത്യാഹ |

വിയൈ ശ്കുന്തികാ |

രാഷ്ട്രമശ്രമേധഃ |

വിശം ചൈവാസ്മൈ രാഷ്ട്രം ച സമീചീ ദധാതി |

ആഹലമിതി സർപതീത്യാഹ |

തസ്മാദ്രാഷ്ട്രായ വിശഃ സർപന്തി |

ആഹതം ഗദേ പസ ഇത്യാഹ |

വിയൈ ഗദഃ || 32 ||

രാഷ്ട്രം പസഃ |

രാഷ്ട്രമേവ വിശ്യാഹന്തി |

തസ്മാദ്രാഷ്ട്രം വിശം ഘാതുകം |

മാതാ ച തേ പിതാ ച ത ഇത്യാഹ |

ഇയം വൈ മാതാ |

അസൗ പിതാ |

ആഭ്യാമേവൈനം പരിദദാതി |
അഗ്രം വൃക്ഷസ്യ രോഹത ഇത്യാഹ |
ശീർവൈ വൃക്ഷസ്യാഗ്രം |
ശ്രിയമേവാവരൂന്ധേ || 33 ||

പ്രസുലാമീതി തേ പിതാ ഗഭേ മുഷ്ടിമതഗ്സയദിത്യാഹ |
വിഡൈ ഗഭഃ |
രാഷ്ട്രം മുഷ്ടിഃ |
രാഷ്ട്രമേവ വിശ്യാഹന്തി |
തസ്മാദ്രാഷ്ട്രം വിശം ഘാതുകം |
അപ വാ ഏതേഭ്യഃ പ്രാഠഃ ക്രാമന്തി |
യേ യജേന്യപൂതം വദന്തി |
ദധിക്രാവണ്ണോ അകാരിഷമിതി സുരഭിമതീംഗൃചം വദന്തി |
പ്രാഠഃ വൈ സുരഭയഃ |
പ്രാഠഠനേവാത്മന്ദധതേ |
നൈഭ്യഃ പ്രാഠഠ അപക്രാമന്തി |
ആപോ ഹി ഷ്ഠാ മയോഭുവ ഇത്യദിർമാർജയന്തേ |
ആപോ വൈ സർവാ ദേവതാഃ |
ദേവതാദിരേവാത്മാനം പവയന്തേ || 34 ||

രാഷ്ട്രസ്യ മധ്യം പുഷ്യതി ഗഭോ രൂന്ധേ ദധതേ ചത്യാരി ച || 7 ||

പ്രജാപതിഃ പ്രജാഃ സൃഷ്ട്വാ പ്രേംത്വനുപ്രാവിശത് |
 താഭ്യഃ പുനഃ സംഭവിതും നാശകനോത് |
 സോബ്രവീത് |
 ഋധ്നവദിഥ്സഃ |
 യോ മേതഃ പുനഃ സംഭരദിതി |
 തം ദേവാ അശ്വമേധേനൈവ സമഭരന് |
 തതോ വൈ ത ആർധ്നുവന് |
 യോശ്വമേധേന യജതേ |
 പ്രജാപതിമേവ സംഭരത്യധ്നോതി |
 പുരുഷമാലഭതേ || 35 ||

വൈരാജോ വൈ പുരുഷഃ |
 വിരാജമേവാലഭതേ |
 അഥോ അന്നം വൈ വിരാട് |
 അന്നമേവാവരുന്ധേ |
 അശ്വമാലഭതേ |
 പ്രാജാപത്യോ വാ അശ്വഃ |
 പ്രജാപതിമേവാലഭതേ |
 അഥോ ശ്രീർവാ ഏകശഫം |
 ശ്രിയമേവാവരുന്ധേ |
 ഗാമാലഭതേ || 36 ||

യജേ॑ന്താ॒ വൈ ഗൗഃ |
 യ॒ജ്ഞമേ॒വാഽഭ॑തേ |
 അ॒ഥോ അ॒ന്നം വൈ ഗൗഃ |
 അ॒ന്നമേ॒വാഽരു॑ന്ധേ |
 അ॒ജാ॒വീ ആ॑ലഭതേ ഭൂ॒നേ |
 അ॒ഥോ പു॒ഷ്ടീർവൈ॑ ഭൂ॒മാ |
 പു॒ഷ്ടീമേ॒വാഽരു॑ന്ധേ |
 പ॒ര്യഗ്നി॑ക്യത്രം പു॒രുഷം ചാ॒രംയാഗ്ശ്ചോ॑ഥ്സു॒ജന്ത്യ॑ഹിഗ്ംസാ॒യൈ |
 ഉ॒ഭൗ വാ ഏ॒തൗ പ॒ശു ആ॑ലഭ്യതേ |
 യശ്ചാ॑വ॒മോ യശ്ച പ॒രമഃ |
 ത്വേ॒സ്യോഭ॑യേ യജേ॑ന്ത ബ॒ദ്ധാഃ |
 അ॒ഭീഷ്ടാ॑ അ॒ഭിപ്രീ॑താഃ |
 അ॒ഭിജി॑താ അ॒ഭിഹു॑താ ഭവ॒ന്തി |
 നൈ॒നം ഭംക॑ഷ്ണവഃ പ॒ശവോ॑ യജേ॑ന്ത ബ॒ദ്ധാഃ |
 അ॒ഭീഷ്ടാ॑ അ॒ഭിപ്രീ॑താഃ |
 അ॒ഭിജി॑താ അ॒ഭിഹു॑താ ഹിഗ്ംസ॒ന്തി |
 യോ॒ശ്വമേ॒ധേന॑ യജ്ജ॒തേ |
 യ ഉ॑ ചൈ॒നമേ॒വം വേദ॑ || 37 ||

ലഭതേ ഗാമാലഭതേ പരമോഷ്ടൗ ച || 8 ||

പ്രഥമേന വാ ഏഷ സ്തോമേന രാധ്യാ |
 ചതുഷ്ടോമേന കൃതേനായാനാമുത്തരേഹന് |
 ഏകവിഗ്ംശേ പ്രതിഷ്ഠായാം പ്രതിതിഷ്ഠതി |
 ഏകവിഗ്ംശാത്പ്രതിഷ്ഠായാ ഋതൂനൻവാരോഹതി |
 ഋതവോ വൈ പൃഷ്ഠാനി |
 ഋതവഃ സംവത്സരഃ |
 ഋതുഷ്ചേവ സംവത്സരേ പ്രതിഷ്ഠായ |
 ദേവതാ അദ്യാരോഹതി |
 ശക്വരയഃ പൃഷ്ഠം ഭവന്ത്യൻയദൻയച്ഛനഃ |
 അൻയേന്യേ വാ ഏതേ പശവ അലദ്യന്തേ || 38 ||

ഉതേവ ഗ്രായാഃ |
 ഉതേവാരായാഃ |
 അഹരേവ രൂപേണ സമർധയതി |
 അഥോ അഹ ഏവൈഷ ബലിർഹ്രിയതേ |
 തദാഹുഃ |
 അപശവോ വാ ഏതേ |
 യദജാവയശ്ചാരായാശ്ച |
 ഏതേ വൈ സർവേ പശവഃ |
 യദഗവ്യാ ഇതി |
 ഗവ്യാൻപശൂനൂത്തമേഹന്നാലഭതേ || 39 ||

തേനൈവോഭയാൻപശൂനവരുന്ധേ |
 പ്രാജാപത്യോ ഭവന്തി |
 അനഭിജിതസ്യാഭിജിതൈത്യേ |
 സൗരീർനവ ശ്വേതാ വശാ അനുബന്ധ്യാ ഭവന്തി |
 അന്തത ഏവ ബ്രഹ്മവർചസമവരുന്ധേ |
 സോമായ സ്വരാജേന്ത്യനോവാഹാവനധ്യാഹാവിതി ദ്വന്ദ്വിനഃ
 പശൂനാലഭതേ |

അഹോരാത്രാണാമഭിജിതൈത്യേ |
 പശുഭിർവാ ഏഷ വ്യുദ്ധ്യതേ |
 യോശ്വമേധേന യജതേ |
 ഛഗലം കൽമാഷം കികിദീവിം വിദീഗയമിതി
 ത്യാഷ്ട്രാൻപശൂനാലഭതേ |

പശുഭിരേവാത്മാനഗ്ം സമർധയതി |
 ഋതുഭിർവാ ഏഷ വ്യുദ്ധ്യതേ |
 യോശ്വമേധേന യജതേ |
 പിശംഗാസ്ത്രയോ വാസന്താ ഇത്യുതുപശൂനാലഭതേ |
 ഋതുഭിരേവാത്മാനഗ്ം സമർധയതി |
 ആ വാ ഏഷ പശുഭ്യോ വ്യുശ്യതേ |
 യോശ്വമേധേന യജതേ |

പര്യഗ്നികൃതാ ഉഥ്സുജന്ത്യനാവസ്കായ || 40 ||

ലഭ്യന്തേ ലഭതേ ത്യാഷ്ട്രാൻപശൂനാലഭത്യേഷ്ടൗ ച || 9 ||

പ്ര॒ജാപ॑തിരകാമയത മ॒ഹാ॑ന॒ന്നാദഃ॑ സ്യാമി॒തി |
 സ ഏ॒താവ॑ശ്വമേ॒ധേ മ॑ഹി॒മാനാ॑വപശ്യത് |
 താവ॑ഗൃഹ്ണീ॒ത |
 തതോ॑ വൈ സ മ॒ഹാ॑ന॒ന്നാദോ॑ഭവത് |
 യഃ ക്രാ॒മയേ॑ത മ॒ഹാ॑ന॒ന്നാദഃ॑ സ്യാമി॒തി |
 സ ഏ॒താവ॑ശ്വമേ॒ധേ മ॑ഹി॒മാനു॑ ഗൃഹ്ണീ॒ത |
 മ॒ഹാനേ॒വാനാ॑ദോ ഭ॒വതി |
 യജ॑മാനദേ॒വത്യാ॑ വൈ വ॒പാ |
 രാജാ॑ മ॒ഹിമാ॑ |
 യദ്വ॒പാം മ॑ഹി॒ന്നോദ॑യതഃ പ॒രിയ॑ജ്ജതി |
 യജ॑മാനമേ॒വ രാജേ॑നോദ॒യതഃ॑ പ॒രിഗൃ॑ഹ്ണാതി |
 പു॒രസ്താ॑ഥ്സ്യാഹാ॒കാരാ॑ വാ അ॒ന്യേ ദേ॒വാഃ |
 ഉ॒പരി॑ഷ്ടാഥ്സ്യാഹാ॒കാരാ॑ അ॒ന്യേ |
 തേ വാ ഏ॒ത്യെശ്വ॑ ഏ॒വ മേ॒ധ്യ ഉ॒ഭയേ॑വ॒രൂധ്യ॑ന്തേ |
 യദ്വ॒പാം മ॑ഹി॒ന്നോദ॑യതഃ പ॒രിയ॑ജ്ജതി |
 താനേ॒വോദ॑യാൻപ്രീണാതി || 41 ||

പ॒രിയ॑ജ്ജതി ഷ്ടപ || 10 ||

വൈ॒ശ്വദേ॒വോ വാ॑ അശ്വഃ |
 തം യത്പ്രാ॒ജാപ॑ത്യം കൃ॒ർയാത് |
 യാ ദേ॒വതാ॑ അപിദാഗാഃ |

താ ഭാഗയേയേന വൃശ്യയേത് |
 ദേവതാഭ്യഃ സമദം ദധാത് |
 സ്തേഗാനഗ്ഗ്ഷ്ട്രാഭ്യാം മന്ധുകാംജംഭ്യഭിരിതി |
 ആജ്യമവദാനം കൃത്വാ പ്രതിസംഖ്യായമാഹുതീർജുഹോതി |
 യാ ഏവ ദേവതാ അപിഭാഗഃ |
 താ ഭാഗയേയേന സമർധയതി |
 ന ദേവതാഭ്യഃ സമദം ദധാതി || 42 ||

ചതുർദശൈതാനനുവാകാഞ്ജുഹോത്യന്തരിത്യൈ |
 പ്രയാസായ സ്യാഹേതി പഞ്ചദശം |
 പഞ്ചദശ വാ അർധമാസസ്യ രാത്രയഃ |
 അർധമാസശഃ സംവത്സര ആപ്യതേ |
 ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസന് |
 ത്വേബ്രൂവന്നഗായഃ സ്വിഷ്ടകൃതഃ |
 അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ വയമുദ്ധാരമുദ്ധാരാമഹൈ |
 അഥൈതാനഭിഭവാമേതി |
 തേ ലോഹിതമുദഹരന്ത |
 തതോ ദേവാ അഭവന് || 43 ||

പരാസുരാഃ |
 യഥ്സ്വിഷ്ടകൃദ്ഭ്യോ ലോഹിതം ജുഹോതി ഭ്രാത്യവ്യാഭിഭൂത്യൈ |
 ഭവത്യാത്മനാ |

പരാ്സ്യ ഭ്രാത്യവ്യോ ഭവതി |
 ഗോംഗുഗകംഠേൻ പ്രഥമാമാഹുതിം ജുഹോതി |
 പശവോ വൈ ഗോംഗുഗഃ |
 രുദ്രോ്ഗനിഃ സ്പിഷ്ടകൃത് |
 രുദ്രാദേവ പശൂനന്തർദ്ധാതി |
 അഥോ യത്രൈഷ്യാ്ഹുതിർഹൃയതേ |
 ന തത്ര രുദ്രഃ പശൂനഭിമന്യതേ || 44 ||

അശ്വശമേൻ ദ്വിതീയാമാഹുതിം ജുഹോതി |
 പശവോ വാ ഏകശമം |
 രുദ്രോ്ഗനിഃ സ്പിഷ്ടകൃത് |
 രുദ്രാദേവ പശൂനന്തർദ്ധാതി |
 അഥോ യത്രൈഷ്യാ്ഹുതിർഹൃയതേ |
 ന തത്ര രുദ്രഃ പശൂനഭിമന്യതേ |
 അയസ്മയേന കമന്ധലൂനാ തൃതീയാം |
 ആഹുതിം ജുഹോത്യായാസ്യോ വൈ പ്രജാഃ |
 രുദ്രോ്ഗനിഃ സ്പിഷ്ടകൃത് |
 രുദ്രാദേവ പ്രജാ അന്തർദ്ധാതി |
 അഥോ യത്രൈഷ്യാ്ഹുതിർഹൃയതേ |
 ന തത്ര രുദ്രഃ പ്രജാ അഭിമന്യതേ || 45 || || 11 ||

ദയാത്യഭവൻമന്യതേ പ്രജാ അന്തർദ്ധാതി ദ്വേ ച || 11 ||

അശ്വസ്യ വാ ആലംബ്യസ്യ മേധ ഉദക്രാമത് |
 തദ്ശ്വസ്തോമീയമഭവത് |
 യദ്ശ്വസ്തോമീയം ജുഹോതി |
 സ മേധമേവൈനമാലഭതേ |
 ആജ്യേന ജുഹോതി |
 മേധോ വാ ആജ്യം |
 മേധോഽശ്വസ്തോമീയം |
 മേധേനൈവാസ്മിൻമേധം ദധാതി |
 ഷട്ത്രിഗ്ംശതം ജുഹോതി |
 ഷട്ത്രിഗ്ംശദക്ഷരാ ബൃഹതീ || 46 ||

ബാർഹതാഃ പശവഃ |
 സാ പശൂനാം മാത്രാ |
 പശൂനേവ മാത്രയാ സമർധയതി |
 താ യദ്ഭൂയസീർവാ കനീയസീർവാ ജുഹുയാത് |
 പശൂൻമാത്രയാ വ്യർധയേത് |
 ഷട്ത്രിഗ്ംശതം ജുഹോതി |
 ഷട്ത്രിഗ്ംശദക്ഷരാ ബൃഹതീ |
 ബാർഹതാഃ പശവഃ |
 സാ പശൂനാം മാത്രാ |
 പശൂനേവ മാത്രയാ സമർധയതി || 47 ||

അശ്വസ്തോമീയഗ്ം ഹൃത്യാ ദ്വിപദാ ജുഹോതി |
ദ്വിപാദൈവ പുരുഷോ ദ്വിപ്രതിഷ്ഠഃ |
തദേനം പ്രതിഷ്ഠയാ സമർധയതി |
തദാഹുഃ |

അശ്വസ്തോമീയം പുർവഗ്ം ഹോതവ്യാ(3)ന്ദ്രിപദാ(3) ഇതി |
അശ്വോ വാ അശ്വസ്തോമീയം |
പുരുഷോ ദ്വിപദാഃ |

അശ്വസ്തോമീയഗ്ം ഹൃത്യാ ദ്വിപദാ ജുഹോതി |
തസ്മാദ്ദ്വിപാച്ചതുഷ്പാദമത്തി |
അഥോ ദ്വിപദ്യേവ ചതുഷ്പദഃ പ്രതിഷ്ഠാപയതി |
ദ്വിപദാ ഹൃത്യാ |

നാൻയാമുത്തരാമാഹുതിം ജുഹുയാത് |
യദൻയാമുത്തരാമാഹുതിം ജുഹുയാത് |
പ്ര പ്രതിഷ്ഠായാശ്യവേത |

ദ്വിപദാ അനന്തോ ജുഹോതി പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ || 48 ||

ബൃഹത്യർധയതി സ്ഥാപയതി പഞ്ച ച || 12 ||

പ്രജാപതിരശ്വമേധമസൃജത |
സോഽസ്മാഥ്സൃഷ്ടോഽപാക്രാമത് |
തം യജ്ഞക്രതുഭിരൻവൈച്ഛത് |
തം യജ്ഞക്രതുഭിർനാൻവവിന്ദത് |

തമിഷ്ടിഭിരൻവൈച്ഛത് |
 തമിഷ്ടിഭിരൻവവിനത് |
 തദിഷ്ടീനാമിഷ്ടിത്വം |
 യഥ്സംവഥ്സരമിഷ്ടിഭിര്യജതേ |
 അശ്വമേവ തദൻവിച്ഛതി |
 സാവിത്രിയോ ഭവന്തി || 49 ||

ഇയം വൈ സവിതാ |
 യോ വാ അസ്യം നശ്യതി യോ നിലയതേ |
 അസ്യം വാവ തം വിനന്തി |
 ന വാ ഇമാം കശ്ചനേത്യഃ |
 തിര്യങ്നോർധ്യാത്യേതുമർഹതീതി |
 യഥ്സാവിത്രിയോ ഭവന്തി |
 സവിത്യപ്രസൂത ഏവൈനമിച്ഛതി |
 ഇശ്വരോ വാ അശ്വഃ പ്രമുക്തഃ പരാം പരാവതം ഗന്താഃ |
 യഥ്സായം ധൃതീർജുഹോതി |
 അശ്വസ്യ യത്യൈ ധൃത്യൈ || 50 ||

യത്പ്രാതരിഷ്ടിഭിര്യജതേ |
 അശ്വമേവ തദൻവിച്ഛതി |
 യഥ്സായം ധൃതീർജുഹോതി |
 അശ്വസ്യൈവ യത്യൈ ധൃത്യൈ |

തസ്മാഥ്സായം പ്രജാഃ ക്ഷേഠയാ ഭവന്തി |
 യത്പ്രാതരിഷ്ടിഭിര്യജതേ |
 അശ്വമേവ തദൻവിച്ഛതി |
 തസ്മാദിവാ നഷ്ടൈഷ ഏതി |
 യത്പ്രാതരിഷ്ടിഭിര്യജതേ സായം ധൃതീർജുഹോതി |
 അഹോരാത്രാഭ്യമേവൈനമൻവിച്ഛതി |
 അഥോ അഹോരാത്രാഭ്യമേവാസ്മൈ യോഗക്ഷേമം
 കൽപയതി || 51 ||

ഭവന്തി ധൃത്യാ ഏനമൻവിച്ഛത്യേകം ച || 13 ||

അപ വാ ഏതസ്മാഷ്ടീ രാഷ്ട്രം ക്രാമതി |
 യോശ്വമേധേന യജതേ |
 ബ്രാഹ്മണൗ വിന്ദ്രഗാമിനു ഗായതഃ |
 ശ്രിയാ വാ ഏതദ്രൂപം |
 യദീണാ |
 ശ്രിയമേവാസ്മിന്തദ്ധൃതഃ |
 യദാ ഖലു വൈ പുരുഷഃ ശ്രിയമശ്നുതേ |
 വീണാസ്സ്മൈ വാദ്യതേ |
 തദാഹുഃ |
 യദുഭൗ ബ്രാഹ്മണൗ ഗായേതാം || 52 ||

പ്രഭ്രംശംകാസ്മാച്ഛിഃ സ്യാത് |
 ന വൈ ബ്രാഹ്മണ്യ ശ്രീ രമത ഇതി |
 ബ്രാഹ്മണ്യോ ഗായേത് |
 രാജന്യോന്യഃ |
 ബ്രഹ്മ വൈ ബ്രാഹ്മണഃ |
 ക്ഷത്രം രാജന്യഃ |
 തഥാ ഹാസ്യ ബ്രഹ്മണ ച ക്ഷത്രേണ ചോഭയതഃ ശ്രീഃ
 പരിഗൃഹീതാ ഭവതി |
 തദാഹുഃ |
 യദുഭൗ ദിവാ ഗായേതാം |
 അപാസ്മാദ്രാഷ്ടം ക്രാമേത് || 53 ||

ന വൈ ബ്രാഹ്മണ്യ രാഷ്ട്രം രമത ഇതി |
 യദാ ഖലു വൈ രാജാ ക്രാമയതേ |
 അഥ ബ്രാഹ്മണം ജിനാതി |
 ദിവാ ബ്രാഹ്മണാ ഗായേത് |
 നക്ത്രം രാജന്യഃ |
 ബ്രഹ്മണാ വൈ രൂപമഹഃ |
 ക്ഷത്രസ്യ രാത്രിഃ |
 തഥാ ഹാസ്യ ബ്രഹ്മണ ച ക്ഷത്രേണ ചോഭയതോ രാഷ്ട്രം
 പരിഗൃഹീതം ഭവതി |

ഇത്യദദാ ഇത്യയജമാ ഇത്യപച ഇതി ബ്രാഹ്മണാ ഗായേത് |
ഇഷ്ടാപൂർതം വൈ ബ്രാഹ്മണസ്യ || 54 ||

ഇഷ്ടാപൂർതേനൈവൈനഗ്ം സ സമർധയതി |
ഇത്യജിനാ ഇത്യയുധ്യമാ ഇത്യമുഗ്ം സംഗ്രാമമഹന്നിതി രാജന്യഃ |
യുദ്ധം വൈ രാജന്യസ്യ |
യുദ്ധേനൈവൈനഗ്ം സ സമർധയതി |
അക്ലപ്താ വാ ഏതസ്യർതവ ഇത്യാഹുഃ |
യോശ്രമേധേന യജത ഇതി |
തിസ്രോന്യോ ഗായതി തിസ്രോന്യഃ |
ഷട്സമ്പദ്യന്തേ |
ഷഡ്യാ ഋതവഃ |
ഋതൂനേവാസ്മൈ കൽപയതഃ |
താഭ്യാഗ്ം സഗ്ഗ്സ്മായാം |
അനോയുക്തേ ച ശതേ ച ദദാതി |
ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ |
ആയുഷ്യവേന്ദ്രിയേ പ്രതിതിഷ്ഠതി || 55 ||

ഗായേതാം ക്രാമേദബ്രാഹ്മണസ്യ കൽപയതശ്ചത്വാരി ച || 14 ||

സർവേഷു വാ ഏഷു ലോകേഷു മൃത്യവോന്വായത്താഃ |
തേഭ്യോ യദാഹുതീർന ജുഹുയാത് |
ലോകേ ലോക ഏനം മൃത്യുർവിന്ദേത് |

മൃത്യുവേ॒ സ്വാഹാ॑ മൃത്യുവേ॒ സ്വാഹേ॑ത്യഭിപു॒ർവമാഹു॑തീർജുഹോതി |
 ലോ॒കാൽലോ॑കാദേ॒വ മൃത്യു॑മവയജതേ |
 നൈ॒നം ലോ॒കേ ലോ॑കേ മൃത്യു॒ർവി॒ന്ദതി |
 യദമു॑ഷ്മൈ॒ സ്വാഹാ॑മുഷ്മൈ॒ സ്വാഹേ॑തി ജുഹ്വഥ്സംചക്ഷീ॑ത |
 ബ॒ഹും മൃത്യു॑മമി॒ത്രം കു॑ർവീത |
 മൃത്യുവേ॒ സ്വാഹേ॑ത്യേക॒സ്മാ ഏ॒വൈകാം ജു॑ഹുയാത് |
 ഏ॒കോ വാ അ॒മുഷ്മി॑ൻലോകേ മൃത്യുഃ || 56 ||

അ॒ശ॒നയാ॑ മൃത്യുരേ॒വ |
 തമേ॒വാമു॑ഷ്മിൻലോകേ॒വയജതേ॑ |
 ഭ്രൂംഅ॒ഹ॒ത്യായൈ॒ സ്വാഹേ॑ത്യവദ്യഥ ആഹു॑തിം ജുഹോതി |
 ഭ്രൂംഅ॒ഹ॒ത്യാമേ॒വാവയജതേ॑ ||
 തദാ॑ഹുഃ |
 യദ്ഭ്രൂംഅ॒ഹ॒ത്യാപ്രാ॒ത്യാഥ് |
 ക॒സ്മാദ്യജേ॑ണ്യപി ക്രിയ॒ത ഇ॒തി |
 അ॒മൃത്യു॑ർവാ അ॒ന്യോ ഭ്രൂംഅ॒ഹ॒ത്യായാ॒ ഇത്യാ॑ഹുഃ |
 ഭ്രൂംഅ॒ഹ॒ത്യാ വാവ॑ മൃത്യുരി॒തി |
 യദ്ഭ്രൂംഅ॒ഹ॒ത്യായൈ॒ സ്വാഹേ॑ത്യവദ്യഥ ആഹു॑തിം ജുഹോതി || 57 ||

മൃത്യു॒മേ॒വാഹു॑ത്യാ തർപ॒യിത്യാ പ॑രിപാ॒ണം കൃ॒ത്യാ |
 ഭ്രൂംഅ॒ഘ്നേ॑ ഭേ॒ഷജം॑ കരോതി |
 ഏ॒താഗ്ം ഹ॒ വൈ മു॑ന്ധിഭ ഔ॒ദന്യ॑വഃ |

ഭ്രൂംഅഹത്യായൈ പ്രായശ്ചിത്തിം വിദാഞ്ചകാര |
 യോ ഹാസ്യാപി പ്രജായാം ബ്രാഹ്മണാഗ്ം ഹന്തി |
 സർവ്സ്മൈ തസ്മൈ ഭേഷജം കരോതി |
 ജുംബകായ സ്വാഹേത്യവദ്യഥ ഉത്തമാമാഹുതിം ജുഹോതി |
 വരുംഓ വൈ ജുംബകഃ |
 അന്തത ഏവ വരുംഅമവയജതേ |
 വലതേർവിക്ലിധസ്യ ശുക്ലസ്യ പിംഗാക്ഷസ്യ മുർധഞ്ജുഹോതി |
 ഏതദ്വൈ വരുംഅസ്യ രൂപം |
 രൂപേണൈവ വരുംഅമവയജതേ || 58 ||

ലോകേ മുത്യുർജുഹോതി മുർധഞ്ജുഹോതി ദ്വേ ച || 15 ||

വാരുംഓ വാ അശ്വഃ |
 തം ദേവതയാ വ്യർധയതി |
 യത്പ്രാജാപത്യം കരോതി |
 നമോ രാജേണ നമോ വരുംആയേത്യാഹ |
 വാരുംഓ വാ അശ്വഃ |
 സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ സമർധയതി |
 നമോശ്വായ നമഃ പ്രജാപതയ ഇത്യാഹ |
 പ്രാജാപത്യോ വാ അശ്വഃ |
 സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ സമർധയതി |
 നമോധിപതയ ഇത്യാഹ || 59 ||

ധർമോ വാ അധിപതിഃ |

ധർമമേവാവരുന്ധേ |

അധിപതിരസ്യധിപതിം മാ കുർവധിപതിരഹം പ്രജാനാം
ഭൂയാസമിത്യാഹ |

അധിപതിമേവൈനഗ്ം സമാനാനാം കരോതി ||

മാം ധേഹി മയി ധേഹീത്യാഹ |

ആശിഷമേവൈതാമാശാസതേ |

ഉപാക്യതായ സ്വാഹേത്യുപാക്യതേ ജുഹോതി |

ആലബ്ധായ സ്വാഹേതി നിയുക്തേ ജുഹോതി |

ഹുതായ സ്വാഹേതി ഹുതേ ജുഹോതി |

ഏഷാം ലോകാനാമഭിജിത്യൈ || 60 ||

പ്ര വാ ഏഷ ഏഭ്യോ ലോകേഭ്യശ്ചിവതേ |

യോഽശ്വമേധേന യജതേ |

ആഗ്നേയമൈന്ദ്രാഗ്നമാശ്വിനം |

താൻപശൂനാലഭതേ പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ |

യദാഗ്നേയോ ഭവതി |

അഗ്നിഃ സർവാ ദേവതാഃ |

ദേവതാ ഏവാവരുന്ധേ ||

ബ്രഹ്മ വാ അഗ്നിഃ |

ക്ഷത്രമിന്ദ്രഃ |

യദൈന്ദ്രാഗോ ഭവതി || 61 ||

ബ്രഹ്മക്ഷത്രേ ഏവാവരുന്ധേ |

യദാശ്വിനോ ഭവതി |

ആശിഷാമവരുന്ധേ |

ത്രയോ ഭവന്തി |

ത്രയ ഇമേ ലോകാഃ |

ഏഷ്യേവ ലോകേഷു പ്രതിതിഷ്ഠന്തി |

അഗന്യൈശ്ഹോമുച്യേഷ്ടാക്പാല ഇതി ദശഹവിഷമിഷ്ടിം

നിർവപതി |

ദശാക്ഷരാ വിരാട് |

അനം വിരാട് |

വിരാജൈവാനാദൃമവരുന്ധേ |

അഗേർമൻവേ പ്രഥമസ്യ പ്രചേതസ ഇതി യാജ്യാനുവാക്യാ

ഭവന്തി സർവത്വായ || 62 ||

അധിപതയ ഇത്യാഹ്വദിജിത്യാ ഐന്ദ്രാഗോ ഭവതി രുന്ധ ഏകം ച || 16 ||

യദ്യശ്മുപതപദ്വിനേത് |

ആഗേയമഷ്ടാക്പാലം നിർവപേത് |

സൗയം ചരും |

സാവിത്രമഷ്ടാക്പാലം |

യദാഗേ॒യോ ഭ॒വതി |
 അ॒ഗ്നിഃ സർ॒വാ ദേ॒വതാഃ |
 ദേ॒വതാ॑ദിരേ॒വൈനം॑ ഭിഷജ്യതി |
 യഥ്സൗ॒ന്ധോ ഭ॒വതി |
 സോമോ॒ വാ ഓഷ॑ധീ॒നാഗ്ം രാജാ॑ |
 യാദ്യ॑ ഏ॒വൈനം॑ വി॒ന്ദതി || 63 ||

താദിരേ॒വൈനം॑ ഭിഷജ്യതി |
 യഥ്സാ॒വിത്രോ॑ ഭ॒വതി |
 സ॒വി॒ത്യപ്ര॑സൂത ഏ॒വൈനം॑ ഭിഷജ്യതി |
 ഏ॒താദിരേ॒വൈനം॑ ദേ॒വതാ॑ദിർഭിഷജ്യതി |
 അ॒ഗദോ॑ ഹൈ॒വ ഭ॒വതി |
 പൗഷ്ണം॑ ച॒രും നിർവ॑പേത് |
 യദി॑ ശ്ലോ॒അഃ സ്യാത് |
 പൃഷാ॑ വൈ ശ്ലൗൺയ॒സ്യ ഭിഷ॑ക |
 സ ഏ॒വൈനം॑ ഭിഷജ്യതി |
 അശ്ലോ॑ഘാ ഹൈ॒വ ഭ॒വതി || 64 ||

രൗദ്രം॑ ച॒രും നിർവ॑പേത് |
 യദി॑ മഹ॒തീ ദേ॒വതാ॑ഭിമൻയേത |
 ഏ॒തദേ॒വതോ॑ വാ അശ്വഃ |
 സ്വ॒യൈ॒വൈനം॑ ദേ॒വതയാ॑ ഭിഷജ്യതി |

അഗദോ ഹൈവ ഭവതി |
 വൈശ്യാനരം ദ്വാദശകപാലം നിർവ്വപേൻമൃഗാവരേ യദി നാഗച്ഛേത് |
 ഇയം വാ അഗ്നിർവൈശ്യാനരഃ |
 ഇയമേവൈൻമർച്ചിദ്യാം പരിരോധമാനയതി |
 ആ ഹൈവ സുത്യമഹർഗച്ഛതി |
 യദ്യധീയാത് || 65 ||

അഗന്യേഗ്ംഹോമുച്ഛേഷ്ടാകപാലഃ |
 സൗർയം പയഃ |
 വായവ്യ ആജ്യഭാഗഃ |
 യജമാനോ വാ അശ്വഃ |
 അഗ്ംഹസാ വാ ഏഷ ഗൃഹീതഃ |
 യസ്യാശ്വോ മേധായ പ്രോക്ഷിതോഽധ്യേതി |
 യദഗ്ംഹോമുച്ഛേ നിർവപതി |
 അഗ്ംഹസ ഏവ തേന മൂച്യതേ |
 യജമാനോ വാ അശ്വഃ |
 രേതസാ വാ ഏഷ വ്യധ്യതേ || 66 ||

യസ്യാശ്വോ മേധായ പ്രോക്ഷിതോഽധ്യേതി |
 സൗർയഗ്ം രേതഃ |
 യഥ്സൗർയം പയോ ഭവതി |
 രേതസൈവൈനഗ്ം സ സമർധയതി |

യജമാനോ വാ അശ്വഃ |
 ഗർഭൈർവാ ഏഷ വ്യധ്യതേ |
 യസ്യാശ്വോ മേധായ പ്രോക്ഷിതോഽധ്യേതി |
 വായവ്യാ ഗർഭാഃ |
 യദ്വായവ്യ ആജ്യഭാഗോ ഭവതി |
 ഗർഭൈരേവൈനഗ്ം സ സമർധയതി |
 അഥോ യസ്യൈഷാശ്വമേധേ പ്രായശ്ചിതിഃ ക്രിയതേ |
 ഇഷ്ട്യാ വസീയാൻഭവതി || 67 ||

വിനത്യശ്ലോംഓ ഹൈവ ഭവത്യധീയാദ്യഭായതേ
 ഗർഭൈരേവൈനഗ്ം സമർധയതി ദ്വേ ച || 17 ||

തദാഹുഃ |
 ദ്വാദശ ബ്രഹ്മൗദനാനമസഗ്സ്ഥിതേ നിർവപേത് |
 ദ്വാദശഭിർവേഷ്ടിഭിർയജേതേതി |
 യദിഷ്ടിഭിർയജേത |
 ഉപനാമുക ഏനം യജ്ഞഃ സ്മാത് |
 പാപീയാഗ്സ്തു സ്മാത് |
 ആപ്താനി വാ ഏതസ്യ ഛന്ദാഗ്ംസി |
 യ ഈജാനഃ |
 താനി ക ഏതാവദാശു പുനഃ പ്രയുജീതേതി |
 സർവാ വൈ സഗ്സ്ഥിതേ യജ്ഞേ വാഗാപ്യതേ || 68 ||

സാ॒ന്വിപ്താ॑ ഭ॒വതി യാ॒തയാം॑നീ |
 ക്രൂ॒രീകൃ॑തേ॒വ ഹി ഭ॒വത്യു॑രുഷ്കൃ॒താ |
 സാ ന പു॑നഃ പ്ര॒യുജ്യേ॑ത്യാഹുഃ |
 ദ്വാദ॑ശൈ॒വ ബ്ര॑ഹ്മൗദ॒നാനമ്സ॑ഗ്ഗ്സ്മിതേ॒ നിർവ॑പേത് |
 പ്ര॒ജാപ॑തിർ॒വാ ഓദ॒നഃ |
 യ॒ജ്ഞഃ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ |
 ഉ॒പ॒നാമു॑ക ഏ॒നം യ॒ജ്ഞോ ഭ॒വതി |
 ന പാ॑പീയാൻഭ॒വതി |
 ദ്വാദ॑ശ ഭ॒വന്തി |
 ദ്വാദ॑ശ മാ॒സാഃ സംവ॑ദ്സരഃ |
 സംവ॑ദ്സര ഏ॒വ പ്ര॑തിതിഷ്ഠ॒ന്തി || 69 ||

ആപ്യതേ സംവദ്സര ഏകം ച || 18 ||

ഏ॒ഷ വൈ വി॒ഭൂർനാമ॑ യ॒ജ്ഞഃ |
 സർവ॑ഗ്ം ഹ॒ വൈ ത॒ത്ര വി॒ഭു ഭ॒വതി |
 യദ്രൈ॒തേന॑ യ॒ജ്ഞേന॑ യജ്ഞേ |
 ഏ॒ഷ വൈ പ്ര॒ഭൂർനാമ॑ യ॒ജ്ഞഃ |
 സർവ॑ഗ്ം ഹ॒ വൈ ത॒ത്ര പ്ര॒ഭു ഭ॒വതി |
 യദ്രൈ॒തേന॑ യ॒ജ്ഞേന॑ യജ്ഞേ |
 ഏ॒ഷ വാ ഊർജ്ജ॑സ്യാ॒ന്നാമ॑ യ॒ജ്ഞഃ |
 സർവ॑ഗ്ം ഹ॒ വൈ ത॒ത്രോർജ്ജ॑സ്യാദഭ॒വതി |

യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വൈ പയസ്യാനാമ യജ്ഞഃ || 70 ||

സർവഗ്ം ഹ വൈ തത്ര പയസ്വദ്ഭവതി |
യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വൈ വിധൃതോ നാമ യജ്ഞഃ |
സർവഗ്ം ഹ വൈ തത്ര വിധൃതം ഭവതി |
യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വൈ വ്യാവൃത്തോ നാമ യജ്ഞഃ |
സർവഗ്ം ഹ വൈ തത്ര വ്യാവൃത്തം ഭവതി |
യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വൈ പ്രതിഷ്ഠിതോ നാമ യജ്ഞഃ |
സർവഗ്ം ഹ വൈ തത്ര പ്രതിഷ്ഠിതം ഭവതി || 71 ||

യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വൈ തേജസ്വി നാമ യജ്ഞഃ |
സർവഗ്ം ഹ വൈ തത്ര തേജസ്വി ഭവതി |
യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വൈ ബ്രഹ്മവർചസീ നാമ യജ്ഞഃ |
ആ ഹ വൈ തത്ര ബ്രാഹ്മംഽ ബ്രഹ്മവർചസീ ജായതേ |
യദൈത്രതേന യജേണന യജ്ഞേ |
ഏഷ വാ അതിവ്യാധീ നാമ യജ്ഞഃ |

ആ ഹ വൈ തത്ര രാജൻയോതിവ്യാധീ ജായതേ |
 യത്രൈതേന യജേണന യജ്ഞേ |
 ഏഷ വൈ ദീർഘോ നാമ യജ്ഞഃ |
 ദീർഘായുഷോ ഹ വൈ തത്ര മനുഷ്യാ ഭവന്തി |
 യത്രൈതേന യജേണന യജ്ഞേ |
 ഏഷ വൈ ക്ലപ്തോ നാമ യജ്ഞഃ |
 കൽപതേ ഹ വൈ തത്ര പ്രജാഭ്യോ യോഗക്ഷേമഃ |
 യത്രൈതേന യജേണന യജ്ഞേ || 72 ||

പയസ്യാനാമ യജ്ഞഃ പ്രതിഷ്ഠിതം ഭവതി
 യത്രൈതേന യജേണന യജ്ഞേ ഷട്ച || 19 ||

ഏഷ വൈ വിഭുഃ പ്രഭുരുർജസ്യാൻപയസ്യാൻ വിധ്യുതോ വ്യാവൃത്തഃ
 പ്രതിഷ്ഠിതസ്തേജസ്വീ ബ്രഹ്മവർചസ്യതിവ്യാധീ ദീർഘഃ ക്ലപ്തോ ദ്വാദശ ||

താർപ്യണാശ്ച ഗ്ം സംജ്ഞപയന്തി |
 യജേണാ വൈ താർപ്യം |
 യജേണൈവൈനഗ്ം സമർധയന്തി |
 യാമേന സാമ്നാ പ്രസ്തോതാനുപതിഷ്ഠതേ |
 യമലോകമേവൈനം ഗമയതി ||
 താർപ്യേ ച കൃത്യധീവാസേ ചാശ്ച ഗ്ം സംജ്ഞപയന്തി |
 ഏതദ്വൈ പശൂനാഗ്ം രൂപം |
 രൂപേണൈവ പശൂനവരുന്ധേ |

ഹിര്യകശിപു ഭവതി |
തേജസോഽവരുദ്ധ്യേ || 73 ||

രുക്മോ ഭവതി |
സുവർഗസ്യ ലോകസ്യാനുഖ്യാത്യേ |
അശ്വോ ഭവതി |
പ്രജാപതേരാപ്തൈ |
അസ്യ വൈ ലോകസ്യ രൂപം താർപ്യം |
അന്തരിക്ഷസ്യ കൃത്യധീവാസഃ |
ദിവോ ഹിരണ്യകശിപു |
ആദിത്യസ്യ രുക്മഃ |
പ്രജാപതേരശ്വഃ |
ഇമമേവ ലോകം താർപ്യേണാപ്നോതി || 74 ||

അന്തരിക്ഷം കൃത്യധീവാസേന |
ദിവഗ്ം ഹിരണ്യകശിപുനാ |
ആദിത്യഗ്ം രുക്മേണ |
അശ്വൈനൈവ മേധ്യേന പ്രജാപതേഃ സായുജ്യഗ്ം
സലോകതാമാപ്നോതി |
ഏതാസാമേവ ദേവതാനാഗ്ം സായുജ്യം |
സാർഷ്ടിതാഗ്ം സമാനലോകതാമാപ്നോതി |

യോശ്രമേധേന യജതേ |
യ ഉ ചൈനമേവം വേദ || 75 ||

അവരുദ്ധ്യാ ആപ്നോത്യഷ്ടൗ ച || 20 ||

ആദിത്യാശ്ചാംഗിരസശ്ച സുവർഗേ ലോക്യെസ്പർധന്ത |
ത്യേംഗിരസ ആദിത്യേഭ്യഃ |
അമുമാദിത്യമശ്വഗ്ഗ് ശ്വേതം ഭൂതം ദക്ഷിംആമനയന് |
ത്യേബ്രുവന് |
യം നോന്യേഷ്ട |
സ വർയോഭ്യദിതി |
തസ്മാദശ്വഗ്ം സവർയേത്യാഹ്വയന്തി |
തസ്മാദ്യജ്ഞേ വരോ ദീയതേ |
യത്പ്രജാപതിരാലബ്ധോശ്വോഭവത് |
തസ്മാദശ്വോ നാമ || 76 ||

യച്ഛ്വയദരുരാസീത് |
തസ്മാദർവാ നാമ |
യഥ്സദ്യോ വാജാനഥ്സമജയത് |
തസ്മാദ്യാജീ നാമ |
യദസുരാണാം ലോകാനാദത്ത |
തസ്മാദാദിത്യോ നാമ |
അഗ്നിർവാ അശ്രമേധസ്യ യോനിരായതനം |

സുർയോഗ്നേര്യോനിരായതനം |
യദശ്രമേധ്യേഗൗ ചിത്യ ഉത്തരവേദിമുപവപതി |
യോനിമന്തമേവൈനമായതനവന്തം കരോതി || 77 ||

യോനിമാനായതനവാൻഭവതി |
സ ഏവം വേദ |
പ്രാന്ത്രപാനൗ വാ ഏതൗ ദേവാന്മാം |
യദർകാശ്രമേധൗ |
പ്രാന്ത്രപാനാവേവാവരുന്ധേ |
ഓജോ ബലം വാ ഏതൗ ദേവാന്മാം |
യദർകാശ്രമേധൗ |
ഓജോ ബലമേവാവരുന്ധേ |
അഗ്നിർവാ അശ്രമേധസ്യ യോനിരായതനം |
സുർയോഗ്നേര്യോനിരായതനം |
യദശ്രമേധ്യേഗൗ ചിത്യ ഉത്തരവേദിം ചിനോതി |
താവർകാശ്രമേധൗ |
അർകാശ്രമേധാവേവാവരുന്ധേ |
അഥോ അർകാശ്രമേധയോരേവ പ്രതിതിഷ്ഠതി || 78 ||

നാമ കരോതി സുർയോഗ്നേര്യോനിരായതനം ചത്വാരീ ച || 21 ||

പ്രജാപതിം വൈ ദേവാഃ പിതരം |
പശും ഭൃതം മേധായാലഭന്ത |

തമാലഭ്യോപാവസന് |
 പ്രാതര്യഷ്ടാസ്മഹ ഇതി |
 ഏകം വാ ഏതദ്ദേവാനാമഹഃ |
 യഥ്സംവഥ്സരഃ |
 തസ്മാദശ്വഃ പുരസ്താഥ്സംവഥ്സര ആലഭ്യതേ |
 യത്പ്രജാപതിരാലബ്ധോഽശ്വോഽഭവത് |
 തസ്മാദശ്വഃ |
 യഥ്സദ്യോ മേയോഽഭവത് || 79 ||

തസ്മാദശ്വമേധഃ |
 വേദുകോഽശ്വമാശും ഭവതി |
 യ ഏവം വേദഃ |
 യദ്വൈ തത്പ്രജാപതിരാലബ്ധോഽശ്വോഽഭവത് |
 തസ്മാദശ്വഃ പ്രജാപതേഃ പശൂനാമനുരൂപതമഃ ||
 ആസ്യ പുത്രഃ പ്രതിരൂപോ ജായതേ |
 യ ഏവം വേദഃ |
 സർവാംഇ ഭൂതാനി സംഭൃത്യാലഭതേ |
 സമേനം ദേവാസ്തേജസേ ബ്രഹ്മവർചസായ ഭരന്തി |
 യോഽശ്വമേധേന യജതേ || 80 ||

യ ഉ ചൈനമേവം വേദഃ |
 ഏതദ്വൈ തദ്ദേവാ ഏതാം ദേവതാം |

പശും ഭൃതം മേധായാലഭന്ത |
 യജ്ഞമേവ |
 യജ്ഞേന യജ്ഞമയജന്ത ദേവാഃ |
 ക്രാമപ്രം യജ്ഞമകുർവത |
 ത്വേമൃതത്വമകാമയന്ത |
 ത്വേമൃതത്വമഗച്ഛന് |
 യോശ്വമേധേന യജ്ഞേ |
 ദേവാനാമേവായനേനൈതി || 81 ||

പ്രാജാപത്യേനൈവ യജ്ഞേന യജ്ഞേ ക്രാമപ്രേണ |
 അപുനർമാരമേവ ഗച്ഛതി |
 ഏതസ്യ വൈ രൂപേണ പുരസ്താത്പ്രാജാപത്യമൃഷഭം
 തുപരം ബഹുരൂപമാലഭതേ |
 സർവ്വേഭ്യഃ ക്രാമേഭ്യഃ |
 സർവ്വസ്യാപ്തൈ |
 സർവ്വസ്യ ജിതൈ |
 സർവ്വമേവ തേനാപ്നോതി |
 സർവം ജയതി |
 യോശ്വമേധേന യജ്ഞേ |
 യ ഉ ചൈനമേവം വേദ || 82 ||

മേധോഭവദ്യജ്ഞേ ഏതി വേദ || 22 ||

യോ വാ അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ ലോമ്നീ വേദ |
 അശ്വസ്യൈവ മേധ്യസ്യ ലോമം ലോമഞ്ജുഹോതി |
 അഹോരാത്രേ വാ അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ ലോമ്നീ |
 യഥ്സായം പ്രാതർജുഹോതി |
 അശ്വസ്യൈവ മേധ്യസ്യ ലോമം ലോമഞ്ജുഹോതി |
 ഏതദനുകൃതി ഹ സ്മ വൈ പുരാ |
 അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ ലോമം ലോമഞ്ജുഹൃതി |
 യോ വാ അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ പദേ വേദ |
 അശ്വസ്യൈവ മേധ്യസ്യ പദേ പദേ ജുഹോതി |
 ദർശപൂർണ്ണമാസൗ വാ അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ പദേ || 83 ||

യദർശപൂർണ്ണമാസൗ യജതേ |
 അശ്വസ്യൈവ മേധ്യസ്യ പദേ പദേ ജുഹോതി |
 ഏതദനുകൃതി ഹ സ്മ വൈ പുരാ |
 അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ പദേ പദേ ജുഹൃതി |
 യോ വാ അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ വിവർതനം വേദ |
 അശ്വസ്യൈവ മേധ്യസ്യ വിവർതനേ വിവർതനേ ജുഹോതി |
 അസൗ വാ ആദിത്യോഽശ്വഃ |
 സ ആഹവനീയമാഗച്ഛതി |
 തദ്വിവർതതേ |
 യദഗ്നിഹോത്രം ജുഹോതി |

അശ്വസ്യേവ മേധ്യസ്യ വിവർതനേ വിവർതനേ ജുഹോതി |
ഏതദനുക്യതി ഹ സ്മ വൈ പുരാ |
അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ വിവർതനേ വിവർതനേ ജുഹ്വതി || 84 ||

പദേ അഗ്നിഹോത്രം ജുഹോതി ത്രിണി ച || 23 ||

പ്രജാപതിസ്തമഷ്ടാദശിഭിഃ പ്രജാപതിരകാമയതോദാവസ്മൈ
യുജന്തി തേജസാപ പ്രാഠ ആ അപ ശ്രീരൂർധ്യാം പ്രജാപതിഃ
പ്രോത്വനു പ്രഥമേന പ്രജാപതിരകാമയത മഹാൻ വൈശ്വദേവോ
വാ അശ്വോശ്വസ്യ പ്രജാപതിസ്തം യജ്ഞക്രതുഭിരപ
ശ്രീർബ്രാഹ്മണൗ സർവേഷു വാരുംഓ യദ്യശ്വം തദാഹുരേഷ വൈ
വിഭുസ്താർപ്യേണാദ്വിത്യാഃ പ്രജാപതിം പിതരം യോ വാ
അശ്വസ്യ മേധ്യസ്യ ലോമനീ ത്രയോവിഗ്ശതിഃ || 23 ||

പ്രജാപതിരസ്മിൻലോക ഉത്തരതഃ ശ്രിയമേവ
പ്രജാപതിരകാമയത മഹാൻ യത്പ്രാതഃ പ്ര വാ ഏഷ
ഏഭ്യോ ലോകേഭ്യഃ സർവഗ്ം ഹ വൈ തത്ര പയസ്വദ്യ
ഉ ചൈനമേവം വേദ ചത്വാർയശീതിഃ || 84 ||

പ്രജാപതിരശ്വമേധം ജുഹ്വതി ||

|| ഇതി കൃഷ്ണയജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ
തൃതീയാഷ്ടകേ നവമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ||